

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o stave a úrovni pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v základných umeleckých školách v SR v školskom roku 2007/2008

V základných umeleckých školách sa v školskom roku 2007/2008 vykonalo **24** komplexných inšpekcií (9,13 % zo siete). Z počtu kontrolovaných základných umeleckých škôl (ďalej ZUŠ) boli **4** súkromné. Na výkon inšpekcií bolo v **21** školách prizvaných **24** odborníkov z praxe.

Cieľom komplexnej inšpekcie v základných umeleckých školách bolo skontrolovať stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania.

Vykonalo sa **596** hospitácií, z toho v hudobnom 428, vo výtvarnom 92, v tanečnom 31 a v literárno-dramatickom odbore 41. Na základe inšpekčných zistení bolo **11** škôl hodnotených ako dobré, **13** ako priemerné.

Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania

Celková úroveň výchovno-vzdelávacích výsledkov bola v **hudobnom odbore** dobrá, kontrolovala sa na **428** hodinách. Na vyučovaní prevládala príjemná atmosféra s kultivovanou komunikáciou a pozitívnou motiváciou. Prevažná väčšina učiteľov uplatňovala vo vyučovaní klasické, praxou overené metódy a formy učenia. Spätná väzba bola uplatňovaná sporadicky, učitelia usmerňovali žiakov zväčša slovne, pri odstraňovaní nedostatkov často chýbalo praktické overenie. Hodnotenie žiakov bolo prevažne slovné, učitelia menej využívali priebežnú klasifikáciu, chýbala žiacka autodiagnostika. Nedostatkom bola rozdielna domáca príprava žiakov s negatívnym dopadom na rozvoj ich technických zručností. Málo efektívne sa javilo stereotypné prehrávanie skladieb bez odstraňovania technických nedostatkov priamo na vyučovaní. V predmete hudobná náuka sa vyskytli nedostatky najmä v malých školách, v ktorých z dôvodu nízkeho počtu žiakov boli spájani do jednej skupiny žiaci viacerých ročníkov. Učitelia nedostatočne diferencovali učivo, vedomosti žiakov boli na priemernej až na málo vyhovujúcej úrovni. V sledovaných školách neboli vytvorené podmienky na uplatňovanie počítačových programov. Didaktické a technické pomôcky sa využívali menej. Slabšie výsledky dosahovali nekvalifikovaní učitelia, ktorí nedokázali správne diagnostikovať nedostatky žiakov a zvoliť adekvátne metódy ich korekcie.

Úroveň **výtvarného odboru** bola rozdielna. V školách, ktoré sú orientované na tento odbor, bola úroveň veľmi dobrá, v ostatných školách orientovaných viac na hudobný odbor bola úroveň zväčša priemerná. Pozitívom **92** kontrolovaných hodín bola pokojná pracovná atmosféra a dobrá organizácia práce. Dobrá interakcia a komunikácia učiteľ – žiaci, stimulácia a individuálny prístup k žiakom podporoval záujem o výtvarné sebaujadrovanie, snahu po pôvodnosti a originalite. Podmienky vyučovania vytvárané učiteľmi umožňovali žiakom výtvarne vnímať a prijímať impulzy z najrozmanitejších ľudských aktivít, prírodných dejov a zároveň ich primerane svojmu veku interpretovať. Uplatňovanie diferencovaného prístupu v závislosti od schopností žiakov a ich vekových osobitostí, vhodná motivácia, efektívne zvolené metódy a formy práce, výber námetov a výtvarných techník boli pozitívom v niektorých školách. Menej časté bolo využitie počítačovej grafiky, ktoré podporovalo rozvoj tvorivosti, predstavivosti i fantázie žiakov. Aktivita a výsledky práce žiakov boli na hodinách hodnotené verbálne i klasifikáciou, občas bolo realizované i sebahodnotenie. Žiaci zaradení do rozšíreného štúdia postupovali podľa veľmi dobre vypracovaných individuálnych študijných programov s možnosťou voľby špecializácie. Nedostatkom v niektorých školách boli stiesnené priestory na vyučovanie, skladovanie potrebného materiálu, či problémy s prezentovaním prác žiakov.

Atmosféra na **31** hodinách **tanečného odboru** bola priateľská, pozitívny vzťah k žiakom, metodicky správne organizované hodiny s tvorivou umeleckou atmosférou pozitívne ovplyvnili úroveň vyučovania. Žiaci bez zábran komunikovali s učiteľmi. Učitelia mali jasnú predstavu o cieľoch vyučovacích hodín, zvolené metódy a formy práce zohľadňovali interpretačné a dispozičné možnosti žiakov. Vhodne zvolenými cvičeniami rozvíjali koordináciu pohybu celého tela, orientáciu v priestore, rytmické i muzikálne cítenie. V súborovej práci nadväzovali na folklórne tradície regiónu. V ľudovom tanci dosahovali veľmi dobré výsledky. Významnú úlohu mali korepetitori, ktorí sa podieľali na dobrej kvalite vyučovania vysokou úrovňou kreativity a pohotovosti. Pozitívom bola aktívna činnosť tanečných súborov rôzneho zamerania.

V **literárno-dramatickom odbore** sa uskutočnilo **45** hospitácií. Podnecovanie, veselá a tvorivá atmosféra i efektívne využitý čas vytvárali dobré podmienky pre prácu žiakov. Pohybové a rečové cvičenia rozvíjali prirodzený, kultivovaný výrazový a rytmický prejav žiakov. Použité metódy a formy zohľadňovali interpretačné a dispozičné možnosti žiakov, pomáhali rozvíjať u detí sociabilitu, pohybové dispozície a ich rytmické cítenie v pohybovom a zvukovom prejave (základ pre dramatický výraz). Žiaci pracovali so záujmom, na podnety reagovali zväčša tvorivo. Primerane svojmu veku dokázali zvládnuť improvizáciu v danej situácii (jednoduchá etuda, hranie rolí). Nedostatky sa vyskytli v oblasti správnej artikulácie, temporytme reči a zreteľnom vyslovovaní hláskových skupín, občas absentovali v didaktickej štruktúre hodín prípravné dychové a rečové cvičenia. Žiaci na dobrej úrovni zvládli praktickú aplikáciu osvojených teoretických poznatkov.

Škola svojím výchovným pôsobením posilňovala v žiakoch mravné hodnoty, úctu k človeku, kultivovanosť prejavu a sociálne zručnosti. Vytvárala dobré podmienky na individuálny rozvoj žiakov na základe ich osobnostných predpokladov. Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi i medzi žiakmi navzájom boli harmonické s primeranou akceptáciou.

Dostatočná pozornosť bola venovaná žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami i žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Svojím zameraním vytvárali školy optimálne podmienky pre ich zdravý vývin, čím sa súčasne vytvárali predpoklady pre prevenciu drogových závislostí a elimináciu negatívnych spoločenských javov. Žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami školy umožňovali rozvíjať ich nadanie v rozšírenom štúdiu. Starostlivosť o týchto žiakov bola na veľmi dobrej úrovni, dôkazom čoho boli výsledky žiakov na hudobných, výtvarných, literárnych a tanečných súťažiach v predchádzajúcom období.

Všetky kontrolované školy vytvárali podmienky na upevňovanie spolupatričnosti a budovanie tradícií organizovaním umeleckých a kultúrnych programov pre žiakov a verejnosť. Väčšina škôl sa svojou bohatou kultúrnou činnosťou dostala do povedomia širokej verejnosti. Významné boli vystúpenia jednotlivcov, najväčší úspech mali orchestre, komorné, tanečné a divadelné súbory, výstavy prác detského výtvarného prejavu. Učitelia boli menovaní za členov rôznych komisií, pracovali v organizáciách s celoslovenskou pôsobnosťou, pripravovali metodické podujatia pre učiteľov širšieho regiónu. Významné boli výmenné kontakty so školami v zahraničí. Školy sa verejnosti prezentovali vlastnými webovými stránkami, CD a DVD s nahrávkami prezentácie žiakov, niektoré školy vydávali vlastné časopisy. Sprostredkúvaním kontaktov so živou kultúrou (organizovanie zájazdov na predstavenia a koncerty profesionálnych scén, orchestrov) škola podporovala rozvoj umeleckého a estetického cítenia žiakov.

Podmienky výchovy a vzdelávania

Percento odbornej a pedagogickej spôsobilosti vyučovania sa v sledovaných školách dosahovalo úroveň 75,16 %. Najhoršia situácia naďalej pretrváva v tanečných odboroch (25,63 %). Kolektívy pedagogických zamestnancov boli pomerne stabilizované. Nižšiu odbornosť vyučovania spôsobovala i skutočnosť, že takmer polovica pedagogických zamestnancov pracovala v ZUŠ na čiastočný úväzok. Pozitívom daného stavu je, že väčšina

nekvalifikovaných učiteľov si dopĺňa alebo rozširuje kvalifikáciu. Negatívnym javom bola fluktuácia učiteľov, najmä nekvalifikovaných, zamestnaných na nižší úväzok v menších školách vzdialenejších od kultúrnych centier. Personálne podmienky boli na priemernej úrovni.

Priestorové podmienky čiastočne zodpovedali potrebám individuálneho a kolektívneho vyučovania. Budovy mnohých škôl si vyžadujú celkovú rekonštrukciu. Účelovosť a funkčnosť priestorov bola obmedzená najmä v detašovaných triedach, ktoré boli zriadené zvyčajne v triedach základných škôl. ZUŠ chýbali ďalšie prevádzkové priestory, v niektorých školách i šatne pre žiakov tanečného a literárno-dramatického odboru. Interiéry ZUŠ boli udržiavané na dobrej estetickej úrovni, na výzdobu sa využívali prevažne plošné a priestorové práce žiakov výtvarného odboru. Priestorové podmienky boli na priemernej úrovni.

Materiálno-technické vybavenie škôl bolo na rôznej úrovni. Zlepšila sa situácia s dostupnosťou výpočtovej techniky a pripojením na internet. Kvalita počítačov však nebola postačujúca, školy ich získali zväčša po vyradení z iných inštitúcií. Programy na počítačovú animáciu, grafiku, programy pre hudobný odbor boli v dôsledku finančnej náročnosti pre mnohé školy nedostupné. Niekoľkoročným pretrvávajúcim problémom je nedostatok učebníc hudobnej náuky. Vybavenie hudobnými nástrojmi bolo zväčša nedostatočné, nástroje sú zastarané, udržiavanie ich funkčnosti si vyžaduje zvýšené finančné náklady. Školy boli pomerne dobre vybavené audiovizuálnou technikou a elektronickými nástrojmi. Nedostatočné vybavenie mali výtvarné odbory v detašovaných triedach. Nedostatky sa zistili aj v niektorých tanečných, resp. literárno-dramatických odboroch. Chýbali šatne, žiaci sa prezliekali priamo v triedach.

Učitelia mali v rozvrhu predpísané prestávky, vyskytli sa však prípady, keď vyučovanie prebiehalo bez prestávok. Museli sa pri zostavovaní rozvrhu prispôbiť spojom hromadnej dopravy. Spájanie vyučovacích hodín do celkov bolo zväčša realizované podľa učebných plánov.

Riadenie školy

Koncepcné zámery škôl boli zväčša stanovené reálne, v praxi sa ich školám darilo plniť. Spracované boli s rešpektovaním regionálnych a vnútorných podmienok a tradícií. Pozitívne reagovali na zvýšený záujem verejnosti o hru na gitare, bicích nástrojoch, keyboarde. Cieľom koncepcných zámernov bol rozvoj škôl po stránke kvalitatívnej i kvantitatívnej, zvyšovanie kvalifikácie učiteľov, etablovanie sa v silnejúcom konkurenčnom prostredí. Detašované triedy v odľahlých obciach boli pomerne často bez dostatočného priestorového a materiálno-technického vybavenia. Zriadenie týchto tried v obciach bolo ústretovým krokom k žiakom, ktorí nemuseli na vyučovanie dochádzať do často pomerne vzdialených miest. Nedostatkom v niektorých školách bolo neohraničenie časového plnenia jednotlivých úloh, čo znižovalo možnosť kontroly postupnosti ich plnenia. Koncepcnosť, zameranie, ciele výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Stanovené ciele a úlohy boli rozpracované v operatívnych plánoch, vychádzali z analýzy predchádzajúceho obdobia. Konkrétne úlohy, termíny ich plnenia s menovitou zodpovednosťou za realizáciu boli zverejňované na verejne prístupných miestach, pedagogickí zamestnanci ich akceptovali. V plánoch práce niektorých škôl chýbala nadväznosť na koncepciu rozvoja, plánované úlohy boli nekonkrétne, absentovalo určenie termínu plnenia a zodpovednosť za ich realizáciu. Analýzu kvality plnenia úloh vykonávali riaditelia zväčša na pracovných poradách. Strategické a operatívne plánovanie bolo na priemernej úrovni.

Organizačná štruktúra a prevádzka škôl boli na dobrej úrovni. Vnútorný poriadok určoval práva i povinnosti zamestnancov i žiakov, ich rešpektovaním boli vytvorené predpoklady na efektívne a bezproblémové fungovanie škôl. V niektorých školách používali vzorové poriadky bez aktualizácie na podmienky škôl. Zamestnanci boli oboznámení s pracovným poriadkom, v niektorých školách riaditelia nevedeli preukázať oboznámenie žiakov so školským poriadkom. Rokovací poriadok mali školy zväčša vypracovaný. Najčastejším

nedostatkom boli chýbajúce uznesenia zo zasadnutí poradných orgánov riaditeľa školy. Riaditelia škôl podľa potreby delegovali kompetencie na učiteľov a metodické orgány, pričom využívali odborný potenciál učiteľov. V menších školách neboli zriadené predmetové komisie, v niektorých ich činnosť suplovalo metodické združenie, prípadne, zväčša formálne, pedagogická rada. V práci metodických orgánov bolo menej pozornosti venované priamej odborno-metodickej činnosti. Vo väčšine škôl dobre pracovali umelecké rady. Pracovná atmosféra v školách bola prevažne veľmi dobrá, vzájomné vzťahy charakterizovala priateľskosť, ochota spolupracovať a vzájomné akceptovanie. Riaditelia škôl, až na malé výnimky, spĺňali kvalifikačné predpoklady v súlade s legislatívou. Stabilizácia učiteľov bola prevažne dobrá, zvýšená fluktuácia bola v menších školách. Absencia možností ďalšieho vzdelávania učiteľov bola čiastočne kompenzovaná činnosťou metodických orgánov, účasťou na metodických podujatiach organizovaných ZUŠ v regióne, prípadne ďalšími subjektmi. Riaditelia podporovali aktivity súvisiace s inovačnými trendmi, vytvárali dobré podmienky na ich uplatňovanie vo vyučovaní i na verejných prezentáciách. Hodnotné a zaujímavé boli tematicky zamerané projekty, do realizácie ktorých sa zapájali žiaci všetkých odborov. V poslednom období si získavajú popularitu muzikály, ktorých autormi sú často učitelia. Školy úzko spolupracovali najmä so zriaďovateľmi, spoločne sa snažili vytvárať pedagogickým zamestnancom a žiakom dobré pracovné prostredie a podmienky. Úroveň odborného a pedagogického riadenia bola priemerná.

Plány vnútornej školskej kontroly boli vypracované prevažne na dobrej úrovni, ich dodržiavanie v praxi vykazovalo nedostatky. Kontrolná a hospitačná činnosť v niektorých školách bola nesystematická, jej výsledky sa ďalej nevyužívali, vedenia škôl zriedkavo ukladali konkrétne opatrenia na odstránenie nedostatkov. Ich plnenie preukázateľným spôsobom nesledovali, čo sa prejavilo najmä v pretrvávajúcich nedostatkoch vo vedení triednej dokumentácie, v dodržiavaní platnej klasifikačnej stupnice. Chýbali kritériá na hodnotenie žiakov. Negatívom bolo sporadické využívanie metodických orgánov pri kontrolnej činnosti. Vedúci zamestnanci sa venovali skôr administratívnej kontrole prevádzky škôl, uprednostňovali sledovanie výkonov žiakov na verejných prezentáciách, prehrávkach, súťažiach pred priamou hospitačnou činnosťou. Analýzu kontrolnej činnosti vykonávali zväčša na pracovných poradách, niekedy priamo po vykonaní kontroly. V niektorých školách chýbali písomné záznamy z vykonaných kontrol. Nedostatočná kontrola bola na detašovaných pracoviskách.

Vnútorň informálny systém bol v školách zvyčajne dobre prepracovaný a účinný. Učitelia, žiaci i verejnosť boli informovaní dostatočne a v časovom predstihu, zvyčajne na verejne prístupných oznamovacích tabuliach. Školy sa riadili odborne vypracovanými bezpečnostnými projektmi, dôverné informácie o zamestnancoch a žiakoch boli dobre zabezpečené pred zneužitím, prístup zamestnancov k potrebným informáciám bol bezproblémový. Komunikácia učiteľov so zákonnými zástupcami žiakov bola pružná, využívali sa najmä osobné kontakty. Prevažne dobrá spolupráca bola so zriaďovateľmi a ďalšími subjektmi. Väčšina škôl sa prezentovala na vlastnej webovej stránke, o svojej činnosti informovali v médiách, v propagačných materiáloch, niektoré školy vydávali vlastný časopis. Pri školách boli zriadené funkčné rady školy. Informálny systém bol na dobrej úrovni.

Zvolenými učebnými plánmi školy reagovali na požiadavky žiakov a rodičovskej verejnosti; boli v súlade s koncepcnými zámermi škôl. Riaditelia využili možnosť 10 % úpravy učebných plánov. Nedostatky boli zistené najmä v hudobnom odbore. Týkali sa krátenia časových dotácií, nedodržiavania stanoveného počtu žiakov v skupinách, nepridelovanie štvorročnej a komornej hry. V tanečnom odbore boli v jednej škole do vyučovania zaradené predmety, ktoré nie sú uvedené v učebných plánoch a vyučovanie prebiehalo bez korepetítora. Plnenie učebných plánov bolo na priemernej úrovni.

Učebné osnovy sa po obsahovej stránke plnili, kvalitatívna úroveň plnenia cieľov bola rozdielna, závisela od schopností žiakov a kvality pedagogickej práce učiteľov. Výber

skladiieb, ich náročnosť bola prispôsobená individuálnym schopnostiam žiakov, veľmi dobrú úroveň dosahovali talentovaní žiaci. Na individuálnom vyučovaní sa výchovno-vzdelávací proces realizoval zväčša v súlade s učebnými osnovami, nedostatky sa vyskytli v nedodržiavaní počtu technických skladiieb v jednotlivých ročníkoch klavírneho oddelenia. V predmete hudobná náuka bolo v 5. – 7. ročníku zistené nedostatočné zaradovanie percepčných a interpretačných činností. Učebné osnovy mali učitelia skupinového vyučovania rozpracované v časovo-tematických plánoch, ostatní v individuálnych plánoch žiakov. Plnenie učebných osnov bolo na dobrej úrovni.

Pedagogická dokumentácia bola vedená na predpísaných tlačivách prehľadne, zväčša s formálnymi nedostatkami. Nedostatkami bolo nevedenie protokolov komisionálnych skúšok. V triednej dokumentácii boli zistené nedostatky vo vedení katalógov, vykonávali sa opravy zápisov nedovoleným spôsobom. Vedenie pedagogickej dokumentácie bolo na priemernej úrovni.

Orientácia v školskej legislatíve a dodržiavanie všeobecne záväzných a školských predpisov bola na priemernej až málo vyhovujúcej úrovni. Dokumentácia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola prevažne vedená odbornými pracovníkmi. Ani v jednej škole nebol v tomto školskom roku zaznamenaný školský úraz ani sťažnosť. V niektorých školách boli nedostatky vo vydaných rozhodnutiach (nedostatky formálneho charakteru, prípadne nesprávna citácia legislatívy).

Záver

Dobrá sociálna klíma na vyučovaní pozitívne ovplyvňovala výchovno-vzdelávací proces. Empatickou komunikáciou, atmosférou bez sociálnych bariér boli vytvorené podmienky na pokojnú tvorivú prácu. Organizácia bola premyslená, väčšina učiteľov pružne prispôbovala vyučovacie metódy schopnostiam a reakciám žiakov. Zjavné nedostatky boli zistené u učiteľov, ktorí vyučovali neodborne, čo sa prejavilo nižšími vzdelávacími výsledkami a technickými nedostatkami v interpretácii žiakov. V kontrolovaných predmetoch v hudobnom odbore preukázali žiaci priemernú až dobrú technickú úroveň, s rozdielnou úrovňou muzikálneho a výrazového prejavu. Teoretické vedomosti zaostávali za ich technickými zručnosťami. Vo výtvarnom odbore bola úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu dobrá, v tanečnom a literárno-dramatickom odbore dobrá s dobrým až veľmi dobrým hodnotením podmienok vyučovania.

Rozvoj osobnosti žiakov, preventívne a multidisciplinárne aktivity a významné aktivity škôl boli dobré. Školy prispievali k rozvoju kultúry v obciach a v regiónoch organizovaním koncertov, výstav, účasťou a úspechmi žiakov v súťažiach.

Kvalitu škôl oslabovali priemerné personálne, priestorové a materiálne-technické podmienky. Psychohygienické podmienky boli na dobrej úrovni. V niektorých školách pretrvávajú problémy s priestormi, chýbajú šatne, kabinety, skladové priestory na uloženie výtvarných prác žiakov, kostýmov, náradia. Zlepšilo sa vybavenie škôl počítačmi a mierne sa zvýšila odbornosť vyučovania. Podmienky výchovy a vzdelávania boli priemerné.

Koncepčné zámery boli v súlade so záujmami žiakov a rodičovskej verejnosti, menej zodpovedali vnútorným podmienkam. Úroveň strategického a operatívneho plánovania s konkretizáciou podujatí v mesačných plánoch bola v porovnaní s kontrolovanými školami v minulom školskom roku lepšia. Organizačná štruktúra škôl zodpovedala vnútorným potrebám, zamestnanci sa riadili prevažne kvalitne spracovaným vnútorným poriadkom. Zlepšila sa aj rozhodovacia činnosť riaditeľov škôl, zistené nedostatky boli formálneho charakteru. Metodické orgány pracovali priemerne, dobrá bola činnosť umeleckých rád. V kontrolnej činnosti pretrvávajú nedostatočná frekvencia priamych hospitácií na vyučovaní a kontrola detašovaných pracovísk. Informačný systém a úroveň poskytovania informácií verejnosti boli dobré. V učebných plánoch riaditelia využívali možnosť 10 % úpravy, celková úroveň ich dodržiavania sa zvýšila. Plnenie učebných osnov bolo na dobrej úrovni. Nedostatky v pedagogickej dokumentácii mali priamy súvis s nedostatočnou orientáciou učiteľov a riadiacich pracovníkov vo všeobecne záväzných a školských predpisoch.

Silné stránky ZUŠ

- vplyv umeleckého vzdelávania na celkový rozvoj osobnosti žiakov
- pôsobenie škôl v oblasti prevencie drogových závislostí a ďalších spoločensky nežiaducich javov
- aktivity v oblasti rozvoja miestnej, resp. regionálnej kultúry
- školské a mimoškolské profesionálne aktivity učiteľov

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- odbornosť vyučovania v malých školách
- materiálo-technické a priestorové podmienky na vysunutých pracoviskách
- vybavenosť škôl učebnicami hudobnej náuky a nahrávkami skladieb na počúvanie v nadväznosti na učebné texty
- kvalita vedenia pedagogickej dokumentácie
- kontrolná činnosť
- dodržiavanie všeobecne záväzných pokynov, zvýšiť orientáciu všetkých pedagogických zamestnancov v legislatíve
- vybavenosť škôl výpočtovou technikou

Dlhodobó pretrvávajúce trendy

- neodbornosť vyučovania s negatívnym dopadom na úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho výsledkov
- zriaďovanie škôl, resp. vysunutých pracovísk v obciach
- zvyšovanie počítačovej gramotnosti učiteľov, zavádzanie predmetov vo väzbe na informačno-komunikačné technológie
- záujem dospelých o štúdium v ZUŠ

Odporúčania a podnety

Riaditeľom ZUŠ

- podporovať uplatňovanie progresívnych metód a foriem práce vo výchovno-vzdelávacom procese
- zefektívniť činnosť vnútroškolskej kontroly
- zvyšovať právne vedomie učiteľov

Zriaďovateľom

- zabezpečiť financovanie škôl na takej úrovni, aby nebola narušená ich funkčnosť

Metodicko-pedagogickým centrám

- zabezpečiť ďalšie vzdelávanie pre učiteľov ZUŠ

Ministerstvu školstva Slovenskej republiky

- zabezpečiť reedíciu učebníc hudobnej náuky pre hudobný odbor ZUŠ
- zabezpečiť nahrávky skladieb v nadväznosti na učebné texty z hudobnej náuky